

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v právnej veci žalobcu : **I. K. K.**, bývajúcí v B., zastúpený JUDr. V. C., advokátom v B., proti žalovaným : **1/ Krajský úrad Prešov**, so sídlom v Prešove, Nám. mieru 2, **2/ Slovenská republika**, zastúpená Ministerstvom vnútra SR, **o neplatnosť výpovede z pracovného pomeru**, vedenej na Okresnom súde Bardejov pod sp.zn. 2 C 132/2007, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 26. júna 2008 sp.zn. 1 Co 78/2008, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 24. februára 2009 sp.zn. 5 Co 49/2009

t a k t o :

O d m i e t a dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 26. júna 2008 sp.zn. 1 Co 78/2008.

O d m i e t a dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 24. februára 2009 sp.zn. 5 Co 49/2009.

Žalovaným 1/, 2/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bardejov uznesením z 19. mája 2008 č.k. 2 C 132/2007-14 podanie žalobcu označené ako „Žaloba o neplatnosť výpovede z pracovného pomeru“ zo dňa 24.5.2007 v časti, ktorej sa žalobca domáhal uloženia povinnosti Slovenskej republike zodpovednej za konanie svojho bývalého štátneho úradu uspokojiť všetky nároky žalobcu, ktoré sa vyčleňujú na samostatné konanie, odmietol. V odôvodnení prvostupňový súd uviedol, že žalobca bol uznesením z 25. marca 2008 č.k. 2 C 132/2007-9 vyzvaný, aby v lehote 10 dní od doručenia tohto uznesenia svoje podanie doplnil. Zároveň v uznesení bolo uvedené, ako treba doplnenie vykonať. Žalobca bol tiež poučený o následkoch nedoplnenia podania uvedených v § 43 ods. 2 O.s.p. Predmetné uznesenie bolo žalobcovi doručené 26.3.2008. V rámci lehoty, t.j. 4.4.2008 žalobca spolu s dvoma fotokópiami žaloby zo dňa 24.5.2007

predložil súdu podanie označené ako „Naplnenie súdnej výzvy na úpravu žaloby z 24.5.2007 č.k. 2 C 132/07“, podľa ktorého po stránke procesnej upresnil druhý bod petitu svojej žaloby takto : „Všetky pracovnoprávne nároky žalobcu podľa zákona vyplývajúce z neplatného rozviazania pracovného pomeru písomnou výpoveďou danou mu právnym predchodcom žalovanej strany zo dňa 27.8.1991 sa vylučujú na samostatné konanie, v rámci ktorého bude rozhodnuté o trovách konania, ako celku“. Zároveň uviedol, že takýmto spôsobom upravený petit jeho pôvodného súdneho návrhu je zatiaľ úplne postačujúci, zmysluplný a vzhľadom na skutočnosť, že jeho naplnenie je úplne závislé na kladnom výsledku prvého výroku, momentálne nemá zmysel ho inak upravovať podľa súčasnej požiadavky súdu. Vychádzajúc zo skutočnosti, že podanie žalobcu nebolo doplnené v súlade s uznesením č.k. 2 C 132/2007-9 zo dňa 25.3.2008, toto podanie, ktoré by podľa svojho obsahu mohlo byť návrhom na začatie konania sčasti odmietol.

Krajský súd v Prešove na základe podaného odvolania žalobcu uznesením z 26. júna 2008 č.k. 1 Co 78/2008-20 potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa. Odvolací súd sa stotožnil s procesným postupom prvostupňového súdu ako aj s vecnou správnosťou rozhodnutia. Uviedol, že podanie žalobcu zo dňa 24.5.2007 nemá náležitosti návrhu na začatie konania v zmysle § 79 ods. 1, 2 O.s.p., tzn., že nie sú náležite špecifikované nároky žalobcu, ktoré v tomto konaní uplatňuje, nie je uvedená ich výška a stručne zdôvodnenie, na akom základe sa týchto nárokov a v akom rozsahu domáha. Písomné podanie žalobcu zo dňa 4.4.2008 nevyhovelo požiadavke súdu uvedenej v citovanom uznesení, pretože žaloba nebola riadne doplnená a upresnená v zmysle pôvodnej požiadavky súdu. Naďalej nároky žalobcu, ktoré chcel v tomto konaní uplatňovať neboli náležite vymedzené, špecifikované a nebola uvedená ani ich výška. Správne preto postupoval súd prvého stupňa pokiaľ toto podanie odmietol.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, ktorého prípustnosť odvodzoval ustanovením § 237 písm.f/ O.s.p. Namietal jeho nezákonnosť, ničotnosť, nekvalifikovanosť, nelogičnosť. Uviedol, že je presvedčený, že pokiaľ nie je rozhodnuté o podstate tejto žaloby a jej základe, je nelogické sa zaoberať špecifikáciou jeho návrhu až v druhej, a teda nasledujúcej jeho časti, ktorá je odôvodnená od tej prvej a vlastne závislá na jej kladnom výsledku a nakoniec, už keby sa to aj teraz naozaj vyžadovalo, tak potom je na rade súd, ktorý žiada, aby to urobil ním ustanovený súdny znalec. Konanie súdov preto pokladá za odopretie spravodlivosti a možnosti konať pred súdom. Navrhol zrušiť napadnuté uznesenia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či jeho opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré týmto opravným prostriedkom možno napadnúť.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Pokiaľ dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, je tento opravný prostriedok prípustný, ak smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm.a/ O.s.p.), alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdneho dvoru Európskych spoločenstiev [§ 109 ods. 1 písm.c/] na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm.c/ (§ 239 ods. 1 písm.b/ O.s.p.) alebo potvrdzujúcemu uzneseniu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm.a/ O.s.p.), alebo ak ním bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm.b/ O.s.p.) alebo uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm.c/ O.s.p.). V danom prípade dovolanie smeruje proti uzneseniu, ktoré nevykazuje znaky niektorého z uvedených uznesení, preto prípustnosť dovolania z týchto ustanovení nemožno vyvodíť.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou zo závažných procesných väd vedúcich k vydaniu tzv. zmätočného rozhodnutia, neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie nie je postihnuté vadou vymenovanou v § 237 písm.a/ až g/ O.s.p. (t.j., či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom

konať, nedostatku návrhu na začatie konania vo veciach, ktoré môžu začať len na návrh, prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným).

Žalobca vady konania v zmysle § 237 písm.a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietal a v dovolacom konaní vady tejto povahy nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

V dovolaní sa namieta existencia vady konania v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je taký vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníma možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

K odňatiu možnosti žalobcu pred súdom konať malo podľa jeho názoru dôjsť tým, že súdy jeho podanie označené ako žaloba o neplatnosť výpovede z pracovného pomeru odmietli pre nešpecifikáciu jeho návrhu, ktorú by mal urobiť súdom stanovený znalec.

Za vadný postup súdu, ktorým možno účastníkovi odňať možnosť konať pred súdom sa považuje aj odmietnutie podania, ktoré by mohlo byť podľa svojho obsahu návrhom na začatie konania (§ 43 ods. 2 O.s.p.), hoci pre také rozhodnutie neboli splnené podmienky, pretože sa takým rozhodnutím bráni žalobcovi v realizácii procesného práva domáhať sa ochrany práva, ktoré bolo ohrozené alebo porušené na súde. V danej veci o takýto prípad nešlo.

Všeobecné náležitosti podania určuje ustanovenie § 42 ods. 3 O.s.p. Pre návrh na začatie konania Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 79 stanovuje ďalšie náležitosti, uvedenie ktorých je nevyhnutne potrebné, aby súd mohol návrh prejednať a vecne (meritórne) o ňom rozhodnúť. Okrem uvedenia mena a bydliska účastníkov prípadne zástupcov, musí návrh na začatie konania obsahovať údaj o štátnom občianstve a ďalej najmä pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností a označenie dôkazov, ktorých sa žalobca dovoláva, okrem toho musí byť z návrhu zjavné, čoho sa žalobca domáha. Návrh na začatie konania musí obsahovať konkrétny návrh výroku rozhodnutia, obsahujúci rozsah uplatneného nároku. Údaj o tom, čoho sa navrhovateľ domáha (tzv. petit) musí byť presný, určitý a zrozumiteľný. Súd totiž musí presne vedieť, o čom má konať a rozhodnúť, pretože, s výnimkou uvedených v § 153 ods. 2 O.s.p., nesmie účastníkom prisúdiť viac, než to, čoho sa domáhajú, ani účastníkom priznať iné práva a uložiť im iné povinnosti, ako sú navrhované. Presný, určitý

a zrozumiteľný petit návrhu nie je vyjadrením iba formálnych náležitostí návrhu, ale je aj nevyhnutným predpokladom toho, aby súdne rozhodnutie bolo (z materiálneho hľadiska) vykonateľné, a aby nastali právne účinky, ktoré žalobca podaním návrhu sledoval.

Ak nemá návrh potrebné náležitosti, alebo má iné nedostatky, je povinnosťou súdu poskytnúť žalobcovi potrebné poučenie (§ 5 O.s.p.) a viesť ho k takej formulácii návrhu, ktorá by zodpovedala právnym predpisom a záujmom, o ochranu ktorých žalobca žiada. Neúplnosť návrhu, ako odstrániteľný nedostatok podmienky konania sa súd musí pokúsiť odstrániť v súčinnosti so žalobcom (§ 43 ods. 1 O.s.p.) ešte pred nariadením pojednávania vo veci. Ak sa napriek výzve súdu podanie neopraví alebo nedoplní a v konaní nemožno pre tento nedostatok pokračovať, súd podanie odmietne. O týchto následkoch musí byť účastník poučený (§ 43 ods. 2 O.s.p.).

V prejednávanej veci sa dovolací súd stotožnil so záverom súdov nižších stupňov, že podanie žalobcu bolo neúplné, pre ktorý nedostatok nebolo možné v konaní pokračovať. Z podania žalobcu z 24. mája 2007 vyplýva, že sa ním domáha uspokojenia všetkých nárokov žaloby, ktoré sa vyčleňujú na samostatné konanie. Súd prvého stupňa uznesením z 25.3.2008 (č.l. 9) žalobcu vyzval v zákonnej lehote 10 dní na odstránenie väd podania a súčasne ho poučil, ako ho treba opraviť a doplniť (upresnil druhý bod petitu návrhu tak, aby tento bol presný, určitý a vykonateľný a pripojil návrh v ďalších 2 rovnopisoch). Žalobca na výzvu súdu reagoval podaním z 4.4.2008, keď druhý petit svojej žaloby upresnil takto „Všetky pracovnoprávne nároky žalobcu podľa zákona vyplývajúce z neplatného rozviazania pracovného pomeru písomnou výpoveďou danou mu právnym predchodcom žalovanej strany zo dňa 27.8.1991 sa vylučujú na samostatné konanie, v rámci ktorého bude rozhodnuté aj o trovách konania ako celku“. Uvedené nedostatky žalobca teda neodstránil. Správne preto odvolací súd rozhodol, keď uznesenie súdu prvého stupňa o odmietnutí podania potvrdil a takýmto postupom odvolací súd nezaťažil konanie vadou uvedenou v § 237 písm.f/ O.s.p. a neodňal žalobcovi možnosť konať pred súdom ako nesprávne tvrdil v dovolaní.

Vzhľadom k tomu, že dovolanie v predmetnej veci nie je prípustné v zmysle ustanovenia § 239 O.s.p. a dovolací súd nezistil žiadnu podmienku jeho prípustnosti ani podľa ustanovenia § 237 O.s.p., dovolanie v zmysle ustanovenia § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p. odmietol ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný.

Okresný súd Bardejov uznesením z 27. augusta 2008 č.k. 2 C 132/2007-28 ustanovil žalobcovi zástupcu z radov advokátov JUDr. S. S., advokáta so sídlom v B., na zastupovanie v dovolacom konaní.

Okresný súd Bardejov na základe odvolania JUDr. S. S. uznesením z 29. septembra 2008 č.k. 2 C 132/2007-32 zrušil uznesenie Okresného súdu Bardejov č.k. 2 C 132/2007-28 zo dňa 27.8.2008, vo výroku ktorým bol žalobcovi ustanovený zástupca z radov advokátov JUDr. S. S., advokát so sídlom B., na zastupovanie v dovolacom konaní.

Krajský súd v Prešove na odvolanie žalobcu uznesením z 24. februára 2009 č.k. 5 Co 49/2009-37 potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa. V odôvodnení odvolací súd uviedol, že má za to, že pokiaľ došlo k narušeniu dôvery medzi advokátom JUDr. S. S. a žalobcom a advokát to pociťuje tak, že by bol dôvod aj na odstúpenie od uzavretej zmluvy o poskytovaní právnych služieb podľa § 22 ods. 1 zákona o advokácii, je tu dôvod JUDr. S. S. ako zástupcu žalobcovi neustanoviť.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Žiadal zrušiť obe uznesenia nižších súdov. Svoje dovolanie odôvodnil tým, že žiadny advokát v ozajstnom demokratickom a právnom štáte nemá právo uchádzačov o právnu pomoc selektovať na dobrých a zlých a na tomto princípe si vyberať svojich klientov – len obľúbených. Tým skôr a viac, keď je na takýto účel ustanovený „ex offo“ súdom, ktorý tiež takýmto svojím počínom odmietnutia s ním pohŕda. Je pravdou, že na JUDr. S. S. napísal sťažnosť, lebo jeho chovanie voči nemu v istom čase bolo nezlučiteľné s výkonom jeho povolania, morálkou a slušnosťou, keď ho požiadal o pomoc on ho vyhodil za dvere.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či jeho opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré týmto opravným prostriedkom možno napadnúť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Pokiaľ dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, je tento opravný prostriedok prípustný, ak smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu (§ 239

ods. 1 písm.a/ O.s.p.), alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností [§ 109 ods. 1 písm.c/] na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm.c/ (§ 239 ods. 1 písm.b/ O.s.p.), alebo potvrdzujúcemu uzneseniu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm.a/ O.s.p.), alebo ak ním bolo potvrdené buď uznesenie súdu prvého stupňa o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm.b/ O.s.p.) alebo uznesenie súdu prvého stupňa o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm.c/ O.s.p.). V danom prípade dovolanie smeruje proti uzneseniu, ktoré nevykazuje znaky niektorého z uvedených uznesení, preto prípustnosť dovolania z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní, postihnutom niektorou zo závažných procesných väd vedúcich k vydaniu tzv. zmätočného rozhodnutia, neobmedzil sa odvolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie nie je postihnuté vadou vymenovanou v § 237 písm.a/ až g/ O.s.p. (t.j., či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, nedostatku návrhu na začatie konania vo veciach, ktoré môžu začať len na návrh, prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným).

Dovolací súd existenciu väd uvedených v ustanovení § 237 O.s.p. však nezistil, naostatok žiadnu z uvedených väd netvrdil ani žalobca.

Nakoľko prípustnosť dovolania žalobcovi nemožno vyvodit' z ustanovenia § 239 O.s.p., ani z § 237 O.s.p. odmietol Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho dovolanie v súlade s ustanovením § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania nezaoberal sa napadnutým uznesením odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní nebol žalobca úspešný a právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo žalovaným (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal žalovaným 1/, 2/ náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nebol podaný návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u ě n í e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. septembra 2010

JUDr. Jozef Kolcun, v.r.

predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová